

Συνέντευξη

**του Γενικού Γραμματέα του Υπουργικού Συμβουλίου
κ. Σωκράτη Κοσμίδη**

**στην εκπομπή «Ασκώ τα Δικαιώματά μου»
του δημοσιογράφου Περικλή Βασιλόπουλου**

στο ραδιοφωνικό σταθμό NET

1 Φεβρουαρίου 2003

ΠΕΡΙΚΛΗΣ ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρίες και κύριοι, καλημέρα σας. Στο μικρόφωνο είναι ο Περικλής Βασιλόπουλος και η εκπομπή «Ασκά τα δικαιώματά μου». Θα συζητήσουμε σήμερα για το κράτος, τη δημόσια διοίκηση και τους πολίτες. Στα τηλέφωνα μας 60096040506 μπορείτε να μας απευθύνετε ερωτήσεις, τις οποίες, όπως θα έχετε καταλάβει, τις παίρνουμε πάντοτε υπόψη μας. Όσες ερωτήσεις δεν μπορέσουμε να απαντήσουμε σε αυτή την εκπομπή, θα υπάρχουν και στις επόμενες εκπομπές. Νιώθω μάλιστα εξαιρετική χαρά, όταν μας τηλεφωνούν συμπολίτες μας από τα τέσσερα σημεία της Ελλάδος. Θα κοιτάζουμε μάλιστα και τεχνικά να βρούμε τις δυνατότητες, να έχουμε και μία συζήτηση και διά μέσου διαδικτύου, όπως το έχετε ζητήσει αρκετοί από εσάς.

Στο ραδιοθάλαμο της Αγίας Παρασκευής σήμερα ο καλεσμένος μου είναι ένας από τους ελάχιστους ανθρώπους που γνωρίζουν από πρώτο χέρι, έχουν εμπειρία από πρώτο χέρι για την καρδιά του βαθύτερου ελληνικού κράτους, της λειτουργίας της ελληνικής κρατικής μηχανής. Είναι μία εμπειρία, η οποία συνδυάζεται με μία προσπάθεια ανάλυσης και συστηματοποίησης με ένα διακριτικό τρόπο, για αυτό, ίσως, δεν τον έχετε δει σε πολλές ραδιοφωνικές, τηλεοπτικές συνεντεύξεις. Είναι ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης, ο οποίος είναι Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου.

Κύριε Κοσμίδη, καλημέρα σας, καλώς ήρθατε στην εκπομπή «Ασκά τα δικαιώματά μου».

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Καλημέρα κ. Βασιλόπουλε, ευχαριστώ για την πρόσκληση.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχετε διατελέσει Γενικός Γραμματέας στο Υπουργείο Εμπορίου από το 1993 ως το 1995, στενός συνεργάτης του Πρωθυπουργού κ. Κώστα Σημίτη, που τότε ήταν Υπουργός Εμπορίου. Μετά διατελέσατε Γενικός Γραμματέας του Υπουργείου Δημοσίας Τάξης.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Λίγους μήνες.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το 1996 αναλάβατε ως Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου, μία θέση που κατέχετε και σήμερα. Ήσασταν, επίσης, Πρόεδρος της Επιτροπής Φαρμάκου, που έκανε ίσως για πρώτη φορά μία τομή στα θέματα φαρμάκου στην Ελλάδα. Έχετε βγάλει και ένα βιβλίο μάλιστα από τις εκδόσεις ΚΑΣΤΑΝΙΩΤΗ και πολλά άλλα πονήματα, τα οποία θα συζητήσουμε στη σημερινή μας συζήτηση.

Θα ήθελα λίγο να πούμε, γιατί ίσως ορισμένοι ακροατές μας να μην ξέρουν ακριβώς, ποιος είναι ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου, γιατί ο ρόλος της Γενικής Γραμματείας Υπουργικού Συμβουλίου είναι κρίσιμος.

Κύριε Κοσμίδη, ποιος είναι ο ρόλος του Γενικού Γραμματέα Υπουργικού Συμβουλίου;

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Η Γενική Γραμματεία του Υπουργικού Συμβουλίου υπηρετεί τον Πρωθυπουργό και την Κυβέρνηση στο έργο τους. Συντονίζει σε κάποιο βαθμό το κυβερνητικό έργο και περισσότερο το νομοθετικό. Αναλαμβάνει και διάφορες ad hoc αποστολές, μεσολαβήσεις ανάμεσα σε κυβερνητικά όργανα ή διυπουργικά όργανα, προκειμένου να επιλύονται ταχύτερα τα προβλήματα που δημιουργούνται κατά καιρούς και κατά περίπτωση.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό το οποίο είπατε ότι βρίσκεστε, ας πούμε, στη βαθύτερη πλευρά του Ελληνικού Κράτους, γιατί το Ελληνικό Κράτος είναι και αρκετά συγκεντρωτικό, και ξέρετε ότι η Κυβέρνηση και ο Πρωθυπουργός έχουν μία ξεχωριστή σημασία στο δικό μας σύστημα, νομίζω ότι είναι αληθές.

Θα συζητήσουμε πάρα πολλά ζητήματα όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό του Κράτους, το πώς έχει προχωρήσει. Έχετε γράψει πολύ γύρω από αυτό το θέμα. Θα συζητήσουμε για την πολιτική φαρμάκου, για το Εθνικό Σύστημα Υγείας, για τη διαφθορά. Επίσης, θα συζητήσουμε για τη δικαιοσύνη και τα δικαιώματα των καταναλωτών. Επειδή, ακριβώς, βρίσκεστε στο βαθύ Ελληνικό Κράτος, νομίζω ότι μπορείτε να συζητήσετε και να απαντήσετε στα ερωτήματα των ακροατών μας για όλα αυτά τα ζητήματα.

Θα ήθελα, όμως, να ξεκινήσουμε με ένα επίκαιρο θέμα για το επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών. Έχετε γράψει πρόσφατα ένα άρθρο πάνω σε αυτό. Θα ήθελα δύο πράγματα. Πρώτον, τι αναμένεται να γίνει; Υπάρχει το Σύνταγμα, το άρθρο 57, που λέει ότι «η ιδιότητα του βουλευτή είναι ασυμβίβαστη με την άσκηση οποιουδήποτε επαγγέλματος». Στη μεταβατική διάταξη το άρθρο 113 λέει ότι «την 1.1.2003 πρέπει να ξεκινήσει». Να ψηφιστεί ο νόμος, ο οποίος θα καθορίζει αυτό. Έχουμε διάφορες αντιπαραθέσεις σε αυτό.

Και δεύτερον, ποια είναι η προσωπική σας άποψη.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Το Σύνταγμα ισχύει ανεξάρτητα από την έκδοση εκτελεστικού νόμου. Δηλαδή, από την Πρωτοχρονιά του 2003 ισχύει το επαγγελματικό ασυμβίβαστο των βουλευτών. Ο εκτελεστικός νόμος, το μόνο που νομιμοποιείται να πράξει, είναι να οριοθετήσει δραστηριότητες συμβατές με την άσκηση του βουλευτικού αξιώματος.

Συνεπώς, πιστεύω ακράδαντα ότι δεν υπάρχει κανένα περιθώριο εξαιρέσεων με τον εκτελεστικό νόμο και πρέπει να υπάρξει απόλυτος σεβασμός στη διάταξη του Συντάγματος, η οποία άλλωστε ψηφίστηκε με ικανοποιητική πλειοψηφία και μάλιστα από βουλευτές προερχόμενους από διαφορετικές παρατάξεις.

Επομένως, το προέχον είναι ο σεβασμός στο Σύνταγμα και όχι αλχημείες που μπορεί να οδηγήσουν σε εξαιρέσεις, καταστρατήγηση της διάταξης του Συντάγματος.

Θεωρώ, βεβαίως, όπως έχω αναφέρει και στο άρθρο μου που αναφέρατε, ότι η ημερομηνία 1.1.2003 δεν έπρεπε να τεθεί. Το επαγγελματικό ασυμβίβαστο έπρεπε να ισχύσει από την επόμενη Βουλή και αυτό σύμφωνα με τον κανόνα ότι «μεσοσύσης κάποιος θητείας δεν πρέπει να αλλάζουν οι κανόνες ενός παιχνιδιού».

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Επίσης, θεωρείτε, αναφέρετε και στο άρθρο σας, ότι το πρωτόστερο θα ήταν να έχουμε συζητήσει γενικότερα θέματα για το ρόλο του βουλευτή και του εκσυγχρονισμού του πολιτικού συστήματος και μετά θέματα επαγγελματικού ασυμβίβαστου.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Σωστά, ή μετά ή μαζί με όλα τα άλλα. Εδώ και χρόνια ισχυρίζομαι ότι πρέπει να δούμε το πολιτικό σύστημα στην Ελλάδα περίπου από μηδενική βάση και να απαντήσουμε σε μία σειρά ερωτημάτων για να δούμε ποιο πολιτικό σύστημα στο νέο αιώνα και στη νέα χιλιετία πρέπει να έχουμε στην Ελλάδα. Αυτό θέλει μία πολύ σοβαρή συζήτηση και θα χρειαστεί καιρό.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δηλαδή, έστω και εκ των υστέρων, παρότι είπαμε ότι ψηφίστηκε το Σύνταγμα, πρέπει να εφαρμοστεί τώρα. Εσείς έχετε την άποψη ότι ήταν ένα πράγμα, το οποίο δεν θα έπρεπε να συζητηθεί τουλάχιστον σε αυτή την αναθεώρηση του Συντάγματος;

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Ναι, πρέπει πρώτα να απαντήσουμε στο ερώτημα, ποιος είναι ο ρόλος του βουλευτή. Ποιες απαιτήσεις έχουμε από το βουλευτή. Εάν οι απαιτήσεις αυτές έχουν υψηλά τον πήχη, πρέπει να υπάρχει αναμφίβολα το επαγγελματικό ασυμβίβαστο. Θα χρειαζόμαστε βουλευτή πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης. Εγώ το υποστηρίζω αυτό, όπως υποστηρίζω και άλλα πράγματα.

Πρέπει να απαντήσουμε στο ερώτημα: Χρειάζονται 300 βουλευτές; Ή μήπως ο αριθμός πρέπει να είναι μικρότερος, όπως υποστηρίζω, ή μεγαλύτερος ενδεχομένως, όπως θα μπορούσε να υποστηρίξει κάποιος άλλος; Πώς εκλέγεται ο βουλευτής; Εκλέγεται με το σημερινό παραδοσιακό σύστημα; Ποια είναι η γεωγραφική διάταξη των εκλογικών περιφερειών; Πιστεύω ότι είναι άκρως ανορθολογική. Έχουμε εκλογική περιφέρεια, όπου εκλέγονται 42 βουλευτές, που είναι η Β' Αθήνας και έχουμε σωρεία μονοεδρικών περιφερειών. Με άλλα κριτήρια εκλέγεται κάποιος σε μία ευρεία εκλογική περιφέρεια και με άλλα κριτήρια σε μία μικρή.

Πρέπει όλα αυτά να τα δει κανείς ορθολογικά, προκειμένου να καταλήξει σε ένα σύστημα που θα ανταποκρίνεται στις σημερινές απαιτήσεις.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μάλιστα. Άρα, λέτε συνοπτικά ότι τώρα έχει ψηφιστεί το Σύνταγμα και πρέπει να εφαρμοστεί. Θα μπει στην Ολομέλεια της Βουλής τώρα αυτό, αν δεν κάνω λάθος.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Έχει εισαχθεί στην Ολομέλεια της Βουλής και θα ψηφιστεί.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ψηφιστεί, χωρίς να υπάρχει κομματική πειθαρχία από ό,τι έχω καταλάβει, και από το κυβερνών κόμμα.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Η κυβερνώσα παράταξη σπανιότατα ή ποτέ δεν βάζει κομματική πειθαρχία. Ζητά, όμως, το σεβασμό του Συντάγματος από όλες τις πτέρυγες της Βουλής.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Μάλιστα. Αυτό είναι το ένα και από εκεί και πέρα αναφέρατε και την προσωπική σας άποψη.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Έτσι και αλλιώς το επαγγελματικό ασυμβίβαστο ήδη ισχύει.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό τελικά αναδεικνύεται και μέσα από αυτό το ζήτημα, αλυτο πρόβλημα του εκσυγχρονισμού του πολιτικού μας συστήματος και πώς τελικά τα κάνουμε όλα την τελευταία στιγμή. Γιατί το θέμα του Συντάγματος είναι κάτι πολύ κεντρικό. Το έχουμε συζητήσει πολλές φορές και σε αυτή την εκπομπή και στην τηλεοπτική εκπομπή «Ο πολίτης 2000». Τελικά βλέπουμε, εκ των υστέρων, ότι ακολουθούμε λύσεις της τελευταίας στιγμής σε διάφορα κρίσιμα θέματα, όπως αυτό.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Το θέμα αυτό κατέστη κρίσιμο, κατά την άποψή μου, αδικαιολόγητα. Ο εκτελεστικός νόμος του Συντάγματος για το άρθρο 57 θα έπρεπε να είναι και είναι ένας πολύ λιτός νόμος, που θα μπορούσε ήδη να έχει ψηφιστεί. Ασφαλώς, έχει κάποια ευθύνη η Κυβέρνηση στην καθυστέρηση κατάθεσης στη Βουλή, αλλά θεωρώ ότι δεν είναι ένα κρίσιμο θέμα και δεν είναι ένα θέμα, θα έλεγα, που μπορεί να ενδιαφέρει και να απασχολεί πάρα πολύ τον πολίτη.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτά πάντως τα οποία είπατε αφορούν και την αλλαγή του εκλογικού νόμου, η οποία συζήτησή του, κατά κάποιο τρόπο, αναμένεται τους επόμενους μήνες. Ο κ. Σκανδαλίδης έχει δηλώσει για ορισμένα πράγματα. Και με τη λογική βεβαίως ότι δεν θα ισχύσει από τις επόμενες εκλογές, αλλά από τις μεθεπόμενες. Έτσι δεν είναι; Αναφέρονται σε αυτά.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Ναι. Αυτό το λέει το Σύνταγμα.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό που είπατε είναι και μία ριζική αλλαγή της δομής και προώθησης της λειτουργίας του πολιτικού συστήματος, το πώς εκλέγουμε τους βουλευτές, σε ποιες έδρες, τι σύστημα θα έχουμε.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Είναι ένα μεγάλο πακέτο.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Το οποίο θεωρείτε ότι είναι πολύ σημαντικό και πρέπει..

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Έπρεπε ήδη, εδώ και χρόνια, να είχαμε ξεκινήσει τη συζήτηση για το πακέτο αυτό.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί αυτό έχει σχέση και με άλλα θέματα που θα συζητήσουμε στη συνέχεια, με το θέμα του ζητήματος της διαφθοράς και στη δημόσια διοίκηση, αλλά και στη πολιτική, το πολιτικό χρήμα και τη διαφάνεια. Αν δεν εκσυγχρονίσεις το πολιτικό σύστημα, δύσκολα μπορείς να περάσεις στο κράτος διαφάνεια.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Είναι αλυσίδα όλα αυτά.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα κάνουμε ένα σύντομο μουσικό διάλειμμα. Υπενθυμίζω ότι καλεσμένος μου εδώ στο ραδιοθάλαμο της Αγίας Παρασκευής είναι σήμερα ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου. Και θα επανέλθουμε συζητώντας πολλά ζητήματα, όσον αφορά το κράτος, τη δημόσια διοίκηση και τα δικαιώματα των πολιτών.

«Ασκή τα δικαιώματά μου». Μέρος δεύτερο. Καλεσμένος εδώ στο ραδιοθάλαμο της Αγίας Παρασκευής ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου. Κύριε Κοσμίδη, υπάρχουν ήδη αρκετές ερωτήσεις από ακροατές. Εγώ θα κάνω μία μικρή επιλογή. Απλώς, εντοπίζω ορισμένα θέματα. Παραδείγματος χάριν, μία ακροάτρια από τη Χαλκίδα λέει ότι «παρά τις εξαγγελίες της Κυβέρνησης έχει αυξηθεί ο αριθμός των δημοσίων υπαλλήλων και στους δημόσιους οργανισμούς. Αληθεύει ή όχι;» Το αναφέρω, γιατί θα το συζητήσουμε στη συνέχεια.

Μία ακροάτρια από τη Λαμία. «Τι έχει να σχολιάσει ο κ. Κοσμίδης σχετικά με δήλωση του κ. Φώτη Κουβέλη, ότι το ασυμβίβαστο των πολιτών θα δυναμώσει το πλουτοκρατικό χαρακτήρα της Βουλής». Αυτό το κρατάω.

Μία ακροάτρια από το Νέο Ψυχικό βάζει ένα θέμα παρανομίας όσον αφορά τους έλληνες μετανάστες. Θα το συζητήσουμε στη συνέχεια.

Θα ήθελα να μείνουμε, μια και συζητήσαμε το ασυμβίβαστο, στο θέμα που έβαλε ο κ. Κουβέλης, ότι, αν εφαρμοστεί το ασυμβίβαστο, θα δυναμώσει ο πλουτοκρατικός χαρακτήρας της Βουλής. Γιατί; Διότι θα ευνοηθούν μόνο αυτοί που κατάγονται από μεγάλες πολιτικές οικογένειες, που έχουν ήδη πολλά χρήματα και οι οποίοι δεν έχουν ανάγκη να κάνουν κάποιο άλλο επάγγελμα. Τι θα λέγατε πάνω σε αυτό το σχόλιο;

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Θα μου επιτρέψει ο εγκριτότατος νομικός και αξιότατος βουλευτής κ. Κουβέλης να διαφωνήσω με την άποψή του. Τι σημαίνει επαγγελματικό ασυμβίβαστο; Σημαίνει ότι ένας καταξιωμένος επαγγελματίας αποφασίζει κάποια στιγμή να προσφέρει στα κοινά. Επομένως, έχει πίσω του μία αξιόλογη επαγγελματική διαδρομή. Εισερχόμενος στον πολιτικό στίβο, στο διάστημα αυτό που θα έχει τη βουλευτική ιδιότητα, δεν θα μπορεί να ασκεί το επάγγελμά του. Γιατί, λοιπόν, να λέμε ότι μόνο ένας πλούσιος μπορεί να εισέρχεται; Μπορεί να εισέρχεται στη Βουλή ένας πετυχημένος γιατρός ή δικηγόρος ή μηχανικός, απλά για το διάστημα που θα ασκεί τα καθήκοντα και το λειτούργημα του βουλευτή, τα τέσσερα ή οκτώ χρόνια, δεν θα ασκεί το επάγγελμα.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Πιστεύετε ότι υπάρχει κίνδυνος να γίνει μία κλασσικού τύπου επαγγελματοποίηση των πολιτικών;

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Όχι.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν υπάρχει, λοιπόν, αυτός ο κίνδυνος.

Θα προχωρήσουμε σε ερωτήσεις και άλλων ακροατών, αλλά θα ήθελα τώρα να περάσουμε σε ένα κρίσιμο θέμα, διότι έχει πάρει διαστάσεις το τελευταίο διάστημα, το θέμα της διαφθοράς και της διαφάνειας του κράτους. Υπάρχουν και ορισμένες έρευνες μιας παγκόσμιας μη κυβερνητικής οργάνωσης, που λέγεται Διεθνής Διαφάνεια, αλλά και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ότι η Ελλάδα έχει το χειρότερο αποτέλεσμα και σκορ στην Ευρωπαϊκή Ένωση για το θέμα της διαφθοράς μαζί με την Ιταλία. Έχουν γίνει ορισμένες πρωτοβουλίες από τις κυβερνήσεις. Ιδίως, για το δημόσιο τομέα ορίστηκε ο κ. Δαφέρμος, ως επικεφαλής όλων των Επιθεωρητών ή των Σωμάτων στο Υπουργείο Εσωτερικών που κρίνουν τι είναι διαφθορά.

Ο κ. Νίκος Μουζέλης, ήταν καλεσμένος μου την προηγούμενη εβδομάδα, ανέφερε ότι για αυτό το θέμα θα πρέπει να φτιαχτεί μία ανεξάρτητη διοικητική Αρχή, η οποία θα κρίνει το θέμα της διαφθοράς στο δημόσιο τομέα, από τα έξω και όχι μέσα από τα συντεχνιακά συμφέροντα δημοσίων υπαλλήλων. Ποια είναι η άποψή σας;

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Κύριε Βασιλόπουλε, τελευταία συζητάμε για τη διαφθορά σαν ξαφνικά να ενέσκηψε στην Ελλάδα μία επιδημία διαφθοράς. Δεν είναι έτσι. Το φαινόμενο της διαφθοράς είναι διαχρονικό, παγκόσμιο και ενδημικό σε όλες τις κοινωνίες. Συνεπώς, διαφωνώ που συζητείται τελευταία σαν να πρόκειται περί επιδημίας. Αυτό που πρέπει να κάνουμε είναι να οριοθετήσουμε τι σημαίνει διαφθορά. Να δούμε, αν συμφωνούμε όλοι στον ορισμό της διαφθοράς. Πού έχει τον πήχη της θεμιτής ή αθέμιτης πράξης, της νόμιμης ή παράνομης πράξης ο κάθε πολίτης. Ένας μπορεί να θεωρεί ότι διαφθορά είναι η συναλλαγή, που έχει σχέση με την υπέρβαση μιας οικοδομικής άδειας κατά ένα τετραγωνικό, κάποιος άλλος να θεωρεί ότι είναι μόνο στην ανέγερση μιας παράνομης βίλας.

Επίσης, διαφωνώ που εστιάζουμε την προσοχή μας στους δημοσίους υπαλλήλους. Έτσι τους αδικούμε. Η διαφθορά δεν έχει σχέση μόνο με τους δημοσίους υπάλληλους.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Χρειάζονται δύο.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Πέραν αυτού, υπάρχει και στον ιδιωτικό τομέα. Θα σας πω ένα απλό. Δεν είναι διαφθορά, όταν μία φαρμακοβιομηχανία, για να μπω σε έναν οικείο μου χώρο, δίνει κάποιο ποσοστό επί της τιμής του φαρμάκου στον ιδιώτη γιατρό, ο οποίος συνταγογραφεί καθ' υπερβολή και χωρίς κανένα λόγο τα φάρμακά της; Αυτό δεν είναι διαφθορά; Είναι διαφθορά μόνο όταν η ίδια φαρμακοβιομηχανία δίνει αυτά τα λεφτά σε γιατρό του δημοσίου;

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Επομένως, η διαφθορά αφορά και το δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα. Δεν είναι μόνο θύτης ένας δημόσιος υπάλληλος. Γιατί θύτης είναι και ο ιδιώτης επιχειρηματίας ο οποίος φοροδιαφεύγει και για να συγκαλύψει τη φοροδιαφυγή του συναλλάσσεται με έναν επίορκο εφοριακό για να καλύψουν αυτή την παράνομη πράξη.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ακριβώς.

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Επομένως, ο ψόγος πρέπει να είναι σε όλες τις κατευθύνσεις.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τι πρέπει να κάνουμε;

ΚΟΣΜΙΑΗΣ: Κύριε Βασιλόπουλε, κλειδί είναι ο άνθρωπος. Εάν ο καθένας από εμάς δεν κοιταχτεί στον καθρέπτη και δεν δει εκεί το ενδεχόμενο ενός ανθρώπου που ρέπει στη διαφθορά, μικρής ή μεγάλης κλίμακας, δεν θα γίνει τίποτα. Διότι η καταπολέμηση της

διαφθοράς δεν είναι μόνο θεσμικό μέτρο για την καταπολέμηση της. Θεωρώ ότι αυτά τα μέτρα έχουν ληφθεί από την παρούσα κυβέρνηση και μάλιστα με τα τελευταία οργανωτικά μέτρα σε σχέση με το γενικό επιθεωρητή κλπ. Όμως, όλα αυτά από μόνα τους δεν μπορούν να περιορίσουν δραστικά ή να εξαφανίσουν το φαινόμενο της διαφθοράς. Χρειάζεται να το θέλουμε όλοι.

Εγώ ειλικρινά αναρωτιέμαι και έχω ζωνρή αμφιβολία κατά πόσο όλοι μας θέλουμε τη καταπολέμηση της διαφθοράς, πραγματικά να το εννοούμε. Εάν το εννοούμε όλοι, εάν κανείς μας δεν θέλει να είναι παραβάτης είτε από τη μεριά του ιδιώτη είτε από τη μεριά του υπαλλήλου κλπ, τότε δεν θα υπάρχει διαφθορά.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εγώ συμφωνώ και νομίζω ο κάθε λογικός πολίτης θα συμφωνούσε ότι είναι θέμα νοοτροπίας, η οποία ξεκινάει από τη βάση της ελληνικής κοινωνίας και φθάνει..

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Της όποιος κοινωνίας. Μη θεωρήσουμε ότι είναι ελληνικό φαινόμενο.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Οι μεσογειακές κοινωνίες έχουν ορισμένα επιπλέον ιδιαίτερα φαινόμενα, που συνδυάζονται συχνά με τα οικογενειακά δίκτυα, τα πελατειακά συστήματα, τα οποία αναφέρετε πολύ στα έργα σας. Κάνετε μεγάλη κριτική στο θέμα του κομματικοκεντρικού πελατειακού συστήματος, από τα παλιά σας βιβλία. Έχετε ριζοσπαστικές προτάσεις.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Είμαι φανατικός, αλλά και ταυτόχρονα γραφικός εχθρός του πελατειακού συστήματος.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχω μπροστά μου, δεν μπορούν να το δουν οι ακροατές, ένα δικό σας πόνημα, το οποίο λέει «Αυτό το Κράτος μπορεί να διοικηθεί;» Είναι μία προκλητική ερώτηση. Δίνετε την απάντηση ότι καταρχήν όχι, εκτός αν γίνουν ορισμένες ριζοσπαστικές αλλαγές, που πρώτη είναι η αποκομματικοποίηση του κράτους και των μερών του κλπ. Λέτε ότι πάει να μπει και σε ερώτημα, ενδεχομένως να δούμε και το θέμα της μονιμότητας. Έχετε ριζοσπαστικές προτάσεις. Εδώ, όμως, πρέπει κάποιος να συντονίζει και να κάνει το πρώτο βήμα. Υπάρχει θέμα διαφθοράς και εδώ η κυβέρνηση παίρνει όντως ορισμένα μέτρα, αλλά και η ίδια η κυβέρνηση και ο κ. Σκανδαλίδης το έχει δεχθεί ότι στις πολεοδομίες, στις εφορίες κλπ, με συνδιαλλαγή των πολιτών, υπάρχει ένα μαζικό φαινόμενο.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Είμαι αρκετά αισιόδοξος ότι με την τελευταία θεσμική παρέμβαση, δηλαδή με το Γενικό Επιθεωρητή, τον κ. Δαφέρμο και με τη συνεργασία της Εισαγγελίας του Αρείου Πάγου θα έχουμε σύντομα, ουσιαστικά ως θεαματικά αποτελέσματα. Δηλαδή τι κάνουμε

αυτή τη στιγμή; Από το 1996 μέχρι σήμερα έχω προσωπικά καταγράψει ότι οι πιο νέοι θεσμοί που έχουμε τα τελευταία χρόνια ιδρύσει, όπως το Σώμα Επιθεωρητών Δημόσιας Διοίκησης, ο Συνήγορος του Πολίτη, τα Σώματα Ελεγκτών στο χώρο της υγείας του Υπουργείου Μεταφορών και άλλα, έχουν στείλει κ. Βασιλόπουλε στις εισαγγελίες της χώρας τα τελευταία χρόνια πάνω από 1500 περιπτώσεις διαφθοράς. Μέχρι τώρα την τύχη αυτών των υποθέσεων και παραπομπών στις εισαγγελίες δεν τις παρακολουθούσε κανείς κεντρικά. Τώρα, πλέον όλες αυτές καταγράφονται. Θα έχουμε όλες αυτές τις υποθέσεις on line και θα τις παρακολουθούμε, ώστε ταχύτερα να προχωρούν οι ανακρίσεις, πιο γρήγορα, και να εκδικάζονται κατά προτίμηση. Μάλιστα στα μεγάλα Πρωτοδικεία λέμε να υπάρχει ένα ειδικό έκθεμα υποθέσεων διαφθοράς. Δηλαδή θα πηγαίνουμε στο Τριμελές ή στο Κακουργιοδικείο στην Ευελπίδων, όπου την τάδε ημέρα θα δικάζονται υποθέσεις διαφθοράς.

Πιστεύω ότι όλα αυτά τα μέτρα θα σφίξουν τα λουριά, θα ξέρει ο κάθε επίδοξος και επιρρεπής στη διαφθορά ότι δεν θα μείνει ατιμώρητος και πολύ γρήγορα θα βγει στην επιφάνεια η πράξη του και θα τιμωρηθεί.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Λέτε, λοιπόν, ότι μπαίνει μία διαδικασία συντονισμού όλων των επιμέρους πρωτοβουλιών καταπολέμησης της διαφθοράς.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Ναι.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό που μου τράβηξε την προσοχή είναι το εξής: Είπατε ότι θα υπάρχουν υποθέσεις on line, δηλαδή ζωντανά μέσα στο διαδίκτυο.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Δεν είπα στο διαδίκτυο. Είπα εσωτερικά.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εσείς θα μπορείτε ως συντονιστής του κυβερνητικού έργου να πατάτε ένα κουμπί και να βλέπετε..

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Εντάξει. Ο Γενικός Επιθεωρητής και η Εισαγγελία του Αρείου Πάγου θα τα έχουν αυτά για να συνεργάζονται..

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Σας το λέω αυτό, γιατί μου έκανε εντύπωση και μου έλεγε ένας καλεσμένος μου, που έχει ασχοληθεί με τα θέματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, μία πρωτοβουλία στη Σεούλ, όπου τοποθέτησαν στο διαδίκτυο και μπορεί να μπαίνει οποιοσδήποτε πολίτης, όλες τις υποθέσεις πολεοδομίας της Σεούλ. Μέσα σε δύο χρόνια είδαν τα φαινόμενα διαφθοράς στον ειδικό τομέα της πολεοδομίας να μειώνονται κατά 85%. Ο Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών το θεωρεί ως μία από τις καλές πρακτικές παγκοσμίως.

Μήπως τέτοιου είδους φαινόμενα και η συλλεκτική αξιοποίηση της νέας ηλεκτρονικής τεχνολογίας από το κράτος θα μπορούσε να βοηθήσει, γιατί το πρόβλημα των πολιτών είναι τεράστιο; Όταν πηγαίνει ο πολίτης στην πολεοδομία και του λένε αυτό. Το αναφέρετε και στα βιβλία σας. Εδώ στο βιβλίο σας αναφέρετε ένα παράδειγμα με έναν υπάλληλο πολεοδομίας, που ρώταγε «να ανοίξω το αριστερό ή το δεξί συρτάρι;»

ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Αυτό δεν έχει να κάνει με την Πολεοδομία. Έχει να κάνει με την αξία ενός ακινήτου, πριν να καθοριστούν οι αντικειμενικές αξίες.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Εντάξει. Τα βλέπω και από τις ερωτήσεις των ακροατών. Οι πολίτες τα ζουν.

ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Να αναρωτηθούμε όμως κάτι; Ένας πολίτης πηγαίνει στην Πολεοδομία για να εκδώσει μία άδεια οικοδομής σε ένα οικόπεδό του. Εάν ο φάκελός του είναι νομιμότατος κατά πάντα, γιατί πρέπει να κάνει συναλλαγή με την Πολεοδομία;

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Λέτε ότι μπορεί να φωνάζει. Για αυτό λέμε ότι η Κοινωνία Πολιτών είναι η λύση.

ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Βέβαια. Δεν καταλαβαίνω, γιατί να συναλλαγεί. Γιατί να συναλλαγεί π.χ. ένας επιχειρηματίας αν δεν έχει τίποτα να φοβηθεί από το φορολογικό έλεγχο; Σε τι μπορεί να τον εκβιάσει ο υπάλληλος της Πολεοδομίας, αν ο φάκελος είναι εντάξει; Και γιατί να μην καταγγείλει τον όποιο εκβιασμό, που ενδεχομένως θα γίνει;

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχετε κάποιο δίκιο σε αυτό. Από την άλλη πλευρά, ένα πράγμα που φαίνεται να υπάρχει στην Ελλάδα είναι ότι ο κόσμος δεν βρίσκει πού να απευθυνθεί. Η μεγάλη επιτυχία του Συνηγόρου του Πολίτη, που ήταν μία μεγάλη επιτυχία και την οποία υποστηρίζει βεβαίως και ο Πρωθυπουργός προσωπικά, είναι η επιτυχία ότι έδωσε τη δυνατότητα να απευθυνθεί κάποιος κάπου. Τηλεφωνούν εδώ πάρα πολλοί ακροατές και λένε «πού να απευθυνθούμε». Αυτό είναι το τεράστιο πρόβλημα στην Ελλάδα. Να έχει ο πολίτης εμπιστοσύνη σε μερικές διαδικασίες, να μπορεί να πάει κάπου. Ξέρετε ότι τα νοσοκομεία δεν έχουν ένα γραφείο παραπόνων του πολίτη; Είναι και τα δικαιώματα των πολιτών ασθενών. Πού να απευθυνθούν;

ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Όπως πολύ σωστά είπατε, ο θεσμός του Συνηγόρου του Πολίτη αξιοποιείται άριστα, στήθηκε άριστα από τον κ. Διαμαντούρο. Νομίζω ότι είναι ένας άριστος θεσμός, όπου μπορεί να καταφύγει ο πολίτης για κάθε φαινόμενο κακοδιοίκησης.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν έχει όμως ακόμα αποφασιστικές αρμοδιότητες.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Ενθαρρύνουμε τους πολίτες, όπου βλέπουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, να απευθύνονται στο Συνήγορο του Πολίτη.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Υπάρχει και ένας φόβος, ιδίως από τις εφορίες, που λέει «αν πάω να πω αυτό, υπάρχουν εκεί ομάδες, μικρά φέουδα, τα οποία θα με καταγγείλουν, η γραφειοκρατία είναι δαιδαλώδης, όπου κάποιο μικρό λάθος θα έχουν κάνει». Τελικά την πληρώνουν οι νομιμόφρονες πολίτες.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Κύριε Βασιλόπουλε, εγώ πιστεύω ότι ο ισχυρισμός ότι «κάτι θα μου βρουν που θα το έχω διαπράξει από αβλεψία», είναι ένα πρόσχημα συνήθως. Κάτι παραπάνω έχουν διαπράξει και φοβούνται, το οποίο δεν το ομολογούν, και λένε ότι «κάτι θα μου βρουν κλπ». Ξέρετε ότι στην πρόσφατη φορολογική μεταρρύθμιση, τα βιβλία πλέον δεν απορρίπτονται για ψύλλου πήδημα. Επομένως, ούτε αυτό το επιχείρημα πλέον ευσταθεί.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Τώρα μου θυμίζετε κάτι. Συζητώντας με ένα συνάδελφο Βρετανό δημοσιογράφο, παρότι είναι Κρητικός για την Ελλάδα, γνωρίζει την Ελλάδα, είναι σε μία μεγάλη αγγλική εφημερίδα, μου έλεγε ότι «ένας λογικός αναλυτής βλέπει τα τελευταία χρόνια ότι στην κορυφή της κυβερνητικής πυραμίδας θα γίνει ένας εξορθολογισμός». Το Υπουργικό Συμβούλιο γίνεται κάθε εβδομάδα, που είναι πρωτοφανές για την Ελλάδα, ο κ. Σημίτης βάζει μία συγκεκριμένη θεματολογία, υποψιάζομαι και με τη δική σας βοήθεια κλπ. Έχει γίνει ένας εκσυγχρονισμός από πάνω. Από κάτω, όμως, στους 650.000 δημοσίους υπαλλήλους υπάρχουν χιλιάδες φέουδα, και δεν έχει γίνει ένας ουσιαστικός εκσυγχρονισμός. Μου έλεγε κατά τη γνώμη του ότι «αυτός είναι ένας ευάλωτος εκσυγχρονισμός». Κάπως συνδυάζεται με αυτό που είπατε πριν από λίγο. Τι θα λέγατε για μία τέτοια εκτίμηση;

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Το ξαναλέω ότι πρέπει να προσδιορίσουμε εκ νέου τι ζητάμε από το κράτος. Ποιες υπηρεσίες θέλουμε να παρέχει το κράτος στους πολίτες; Να τις προσδιορίσουμε και αφού τις προσδιορίσουμε να πούμε «για τη δημόσια τάξη χρειαζόμαστε τόσους, με αυτά τα προσόντα και με αυτές τις απαιτήσεις. Για την υγεία χρειαζόμαστε τόσους γιατρούς, τόσες νοσοκόμες για να παρέχουν πολύ καλές υπηρεσίες υγείας κοκ». Δεν είναι εφάπαξ ότι πρέπει να τα επαναοριοθετήσουμε. Πρέπει διαρκώς να τα οριοθετούμε. Να οριοθετούμε τις πραγματικές μας ανάγκες και να τις καλύπτουμε όσο γίνεται πιο γρήγορα. Και όπου δεν χρειάζεται δημοσιούπαλληλία, αυτή η δημοσιούπαλληλία δεν πρέπει να υπάρχει.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Να οριοθετήσουμε σωστά τη λειτουργία του κράτους, τη λειτουργία της αγοράς, να υπάρχει ένας τρίτος τομέας, που λέμε Κοινωνία των Πολιτών και να κάνουμε μία ισορροπημένη κοινωνία.

ΚΟΣΜΙΔΗΣ: Ναι. Ισορροπημένη και συνεκτική κοινωνία.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτά είναι τα δύσκολα.

Θα κάνουμε ένα μουσικό διάλειμμα και στην πορεία θα έχουμε και μία τηλεφωνική επικοινωνία με τον κ. Αντώνη Μακρυδημήτρη, που είναι Καθηγητής Διοικητικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Αθηνών, ο οποίος εξέδωσε ένα βιβλίο πρόσφατα με τίτλο «Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών» από τις «μεταμεσονύκτιες εκδόσεις». Είναι ένα σημαντικό θέμα, Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών, που άπτεται όλων αυτών που συζητήσαμε. Απλώς, επί τροχάδην σας λέω ότι ορισμένοι ακροατές κάνουν ορισμένες παρατηρήσεις. Παραδείγματος χάριν, η Όλγα από τους Αμπελόκηπους λέει ότι «στην Αμερική, όταν κάνεις παρανομία μπαίνεις στη φυλακή. Εδώ στην Ελλάδα πόσους μεγαλόσχημους έχουμε βάλει στη φυλακή;» Είναι ένα θέμα. Αρκετοί ακροατές συμφωνούν με αυτά που λέτε ότι «πρέπει να βοηθούν και οι πολίτες, όχι μόνο το κράτος». Λοιπόν, επί τροχάδην αυτό.

Ένα μικρό μουσικό διάλειμμα και μετά θα έχουμε τηλεφωνική επικοινωνία με τον κ. Μακρυδημήτρη.

«**Ασκώ τα δικαιώματά μου**», τρίτο και τελευταίο μέρος. Συζητούμε σήμερα για τη δημόσια διοίκηση στους πολίτες. Καλεσμένος μου εδώ στο ραδιοθάλαμο της Αγίας Παρασκευής ο κ. Σωκράτης Κοσμίδης, Γενικός Γραμματέας του Υπουργικού Συμβουλίου. Στην τηλεφωνική μας γραμμή είναι ο κ. Αντώνης Μακρυδημήτρης, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και συγγραφέας πολλών βιβλίων. Το πιο πρόσφατο βιβλίο του με τίτλο «Κράτος και Κοινωνία των Πολιτών» είναι από τις «μεταμεσονύκτιες εκδόσεις» με εισαγωγή του Νίκου Μουζέλη και του Δημήτρη Δημητράκου.

Κύριε Μακρυδημήτρη, καλημέρα σας.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Καλημέρα σας.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Καταρχήν, αν ακούσατε την εκπομπή μας, δεν ξέρω, αν έχετε κάποιο σχόλιο στη συζήτηση που κάναμε με τον κ. Κοσμίδη στα θέματα της διαφθοράς και αναδιοργάνωσης του Κράτους.

Δεύτερον, αναφέρετε στο βιβλίο σας ότι το σύγχρονο κράτος πρέπει να επανιδρυθεί και το βασικό του θέμα είναι μία νέα επικοινωνιακή σχέση με την Κοινωνία των Πολιτών και τους πολίτες.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Άκουσα πολύ προσεκτικά τη συζήτησή σας και πρέπει να σας συγχαρώ αμοιτέρως, διότι οι παρατηρήσεις ήταν πολύ σωστές και τα συμπεράσματα εξάγονται από μόνα τους. Θα έλεγα ότι η εμπειρία του κ. Κοσμίδη είναι πολυτιμότερη βέβαια. Δεν ξέρω, αν θα συμφωνούσε εκεί στο οποίο καταλήγει, σ' αυτό το νέο ριζικό πακέτο και την ανάγκη το πολιτικό σύστημα να το δούμε από μηδενική βάση. Αν το επόμενο βήμα δεν είναι ακριβώς αυτό, αναγκάζομαι να χρησιμοποιήσω αυτό τον όρο, την επανίδρυση του κράτους με ουσιαστικούς όρους, δεν εννοούμε βέβαια να καταστραφεί το κράτος, εννοούμε ότι πρέπει να οριοθετηθεί πραγματικά με θετικό τρόπο και όχι με αρνητικό τρόπο αφενός μεν η σχέση του κράτους απέναντι στην οικονομία -πράγμα που σημαίνει λιγότερο κράτος στην οικονομία, δηλαδή εκείνο το οποίο πρέπει να κάνει το κράτος στην οικονομία και να το κάνει με άριστο τρόπο είναι η θεσμική πλαισίωση της οικονομίας, κανόνες οι οποίοι να τηρούνται, λίγοι και σαφείς κανόνες. Αφετέρου δε νομίζω, και δεν ξέρω αν συμφωνεί και ο κ. Κοσμίδης, μία βασική αλλαγή είναι ένα αποσυγκεντρωμένο κράτος, διότι το κράτος μας είναι πολύ συγκεντρωτικό, οι περιφερειακές μονάδες του κράτους υπάρχουν μεν, αλλά στην πραγματικότητα ο κύριος όγκος αρμοδιοτήτων είναι στις κεντρικές υπηρεσίες.

Επίσης, ένα κράτος λιγότερο γραφειοκρατικό, διότι η γραφειοκρατική δομή του κράτους είναι σήμερα η μεγαλύτερη παθολογία που υποφέρει η Ελλάδα. Θα έλεγα ότι τα υπόλοιπα είναι συμπτώματα αυτού του πράγματος, π.χ. η διαφθορά κατά τη γνώμη μου, οφείλεται βεβαίως σε ζητήματα νοοτροπίας κλπ, αλλά ένα θεμελιώδες αίτιο της διαφθοράς είναι η πολυνομία. Είναι χιλιάδες νόμοι και διατάξεις.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Έχουμε 3.500 νόμους από το 1974.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Είναι ουσιαστικοί νόμοι, οι οποίοι πολλές φορές δεν είναι κωδικοποιημένοι. Ο κακής προαιρέσεως υπάλληλος, αν θέλετε, ή ο πολίτης επικαλούμενος διάφορες διατάξεις, όπου η μία ακουμπάει πάνω στην άλλη κλπ, βρίσκει περιθώριο να ανθίσει αυτό το φαινόμενο της διαφθοράς.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Μακρυδημήτρη, δεν κατάλαβα το πώς αυτό μπαίνει σε αντιπαράθεση με αυτό που είπε ο κ. Κοσμίδης, για ένα πακέτο ριζικής αντιμετώπισης στον εκσυγχρονισμό του πολιτικού συστήματος σε σχέση με την επανίδρυση.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Η πρότασή μου πάει ένα βήμα παραπέρα να το οριοθετήσουμε μ' ένα θετικό τρόπο. Και εδώ είναι το δικό μου επιχείρημα. Μιλούμε για επανίδρυση του κράτους, ακριβώς, με την έννοια ότι το κράτος σήμερα πρέπει να κάνει λιγότερα πράγματα

και να τα κάνει καλύτερα. Και αυτό το νέο κράτος φυσικά είναι ένα κράτος πιο λιτό, πιο ευέλικτο, πιο μετριοπαθές. Παραδείγματος χάριν, έχει νόημα να δούμε την έννοια του εκσυγχρονισμού, ίσως, εξαντλεί τη δυναμική της, εφόσον προσαρμόστηκε η Ελλάδα με τις άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Μπήκε στην ΟΝΕ, που είναι εξαιρετική εθνική επιτυχία. Είναι στις 15 χώρες της Ευρώπης. Αλλά από εδώ και πέρα τι, που αναρωτιέται πολύς κόσμος.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα να κάνει ένα σχόλιο ο κ. Κοσμίδης.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Αυτό που είπα νωρίτερα είναι ότι πρέπει να οριοθετήσουμε εκ νέου τις αρμοδιότητες του κράτους. Τι ζητάμε από το κράτος; Νομίζω ότι είναι περίπου το ίδιο που λέτε και εσείς, «ότι δεν μπορεί να γίνει επανίδρυση, εάν δεν προσδιορίσουμε το ρόλο του κράτους». Επίσης, συμφωνώ μαζί σας ότι χρειάζεται αποσυγκέντρωση. Σ' αυτή την κατεύθυνση γίνεται μία προσπάθεια. Δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη, αλλά η προσπάθεια γίνεται.

Επίσης, συμφωνώ μαζί σας ότι το κράτος πρέπει να είναι λιγότερο, όπως συνηθίζουμε να λέμε. Και όσο λιγότερο είναι το κράτος, τόσο μικρότεροι είναι οι κίνδυνοι διαφθοράς. Όλα αυτά. Το ένα φέρνει το άλλο.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Και θα τόνιζα, αν συμφωνείτε, ότι στο επίκεντρο του νέου προσανατολισμού, τον οποίο σωστά επισημαίνει και ο κ. Βασιλόπουλος ότι είναι μία νέα σχέση με την Κοινωνία των Πολιτών, είναι και το ζήτημα της ηθικής, της δημόσιας ηθικής. Από το κράτος έχουμε άλλες απαιτήσεις. Δεν μπορεί να συμπεριφέρεται σαν τον οποιοδήποτε πολίτη. Όλη η θεωρία συγκρότησης του κράτους από τον Hegel και μετά, προϋποθέτει ότι ο άνθρωπος του κράτους, ο άνθρωπος που αφιερώνεται σε αυτό, έχει άλλες προϋποθέσεις. Για αυτό τίθεται το ζήτημα της απολύτου αξιοκρατίας στις προσλήψεις και στις προαγωγές. Και τίθεται και το ζήτημα ενός κράτους που τηρεί το κράτος, τους νόμους, που είναι αποτελεσματικό, που είναι δημοκρατικό και πάνω από όλα είναι ακεραίο και ηθικό. Θα έλεγα, ότι εδώ έχω μία μικρή απόκλιση, ότι το ζήτημα της διαφθοράς δεν καταπολεμάται μόνο, αν θέλετε, με ελεγκτικούς μηχανισμούς. Ίσως, πρέπει να δώσουμε μεγαλύτερη έμφαση και στην προληπτική δράση είτε αυτό σημαίνει αυστηρότερη εκπαίδευση είτε σημαίνει κατηγοριοποιήσεις των υπαλλήλων με άλλη λογική, ας πούμε, διυπουργικούς κλάδους των υπαλλήλων, ώστε να μη λιμνάζουν σε υπηρεσίες είτε σημαίνει ανασχηματισμός του κυβερνητικού μηχανισμού.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Μακρυδημήτρη, εγώ θα έλεγα, ότι ένα σημαντικό θέμα, το ανέφερε ο κ. Κοσμίδης, είναι ο διαχωρισμός και το ξεκαθάρισμα του ρόλου του κράτους και του ιδιωτικού τομέα. Αυτό είναι κρίσιμο, γιατί άπτεται και της ανάπτυξης της κοινωνίας,

αλλά και της ευρωπαϊκής προσαρμογής της χώρας. Παρατηρούμε τα τελευταία χρόνια ότι υπάρχει ένα θετικό άνοιγμα -τώρα, μιλάω και για τις τελευταίες κυβερνήσεις - προς μία συνεργασία κράτους και ιδιωτικού τομέα, αλλά υπάρχουν παρανοήσεις το πού και πώς γίνονται οι διάφορες άμεσες ή έμμεσες ιδιωτικοποιήσεις. Δηλαδή, πρέπει να κάνουμε ιδιωτικοποιήσεις, αποκρατικοποιήσεις, μ' ένα σωστό τρόπο. Σε ορισμένα πράγματα δεν χρειάζεται να κάνουμε τέτοιες ιδιωτικοποιήσεις.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Όχι, μόνο αυτό. Αλλά αν μου επιτρέπετε να πω μία φράση. Δεν είναι μόνο ότι οι αποκρατικοποιήσεις πρέπει να γίνουν εντονότερες. Δηλαδή, δεν μπορεί το κράτος να έχει επιχειρηματική δραστηριότητα, αλλά επιπλέον εκεί που το κράτος αναλαμβάνει να κάνει κάποια πράγματα, παραδείγματος χάριν στα δημόσια έργα και στις δημόσιες προμήθειες, εδώ είναι μία σκοτεινή τρύπα.

Να θυμίσω ότι υπήρχε μια πάρα πολύ εύστοχη πρόταση, χωρίς να ξέρω λεπτομέρειες, νομίζω του πρώην Υπουργού Μεταφορών, του κ. Καστανίδη, ο οποίος εισηγείται τη σύσταση μιας ανεξάρτητης Αρχής για προμήθειες και δημόσια έργα. Αυτό είναι μείζον θέμα.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ο κ. Κοσμιδής είπε σ' αυτό, ότι δεν μπορούμε να κάνουμε για όλα τα θέματα ανεξάρτητη Αρχή.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Σύμφωνα.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Δεν είναι αυτή η απάντηση στο συγκεκριμένο θέμα.

Κύριε Μακρυδημήτρη, μπορεί κάποιος να μου πει, γιατί δεν έχω πάρει ποτέ απάντηση, τι θα έκανε αυτή η ανεξάρτητη Αρχή; Θα ήταν Αρχή διεξαγωγής διαγωνιστικών διαδικασιών ή ελέγχου των διαγωνιστικών διαδικασιών, που θα έκαναν άλλες αναθέτουσες αρχές;

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Υποθέτω το δεύτερο.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Θεσπίσαμε και δεν το κρύβω, ήταν δική μου πρωτοβουλία, τον υποχρεωτικό έλεγχο των συμβάσεων δημοσίων έργων άνω του 1 δις και των κρατικών προμηθειών άνω των 500 εκατομμυρίων και τον προληπτικό έλεγχο, δηλαδή έλεγχο νομιμότητας προ πάσης υπογραφής συμβάσεως από το Ελεγκτικό Συνέδριο, που είναι ανώτατο δικαστικό σώμα.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Πολύ σωστά.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Η ανεξάρτητη αρχή που λέτε θα ήταν πιο αξιόπιστο όργανο από το Ελεγκτικό Συνέδριο για να κάνει τον έλεγχο νομιμότητας των διαδικασιών;

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Όχι.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Διότι η πρόταση για την ανεξάρτητη αρχή ήταν ο έλεγχος συμβάσεων και μάλιστα πολύ μεγαλύτερου ύψους, 5 δις κλπ. Αυτό που θεσπίσαμε και ήδη λειτουργεί άριστα είναι πολύ πιο προχωρημένο. Επομένως, γιατί επανερχόμαστε σε μία πρόταση, η οποία δεν έγινε δεκτή, διότι φτιάξαμε κάτι καλύτερο;

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κύριε Μακρυδημητρη, θα ήθελα να σας ευχαριστήσω πάρα πολύ. Σχεδόν τελειώσαμε.

ΜΑΚΡΥΔΗΜΗΤΡΗΣ: Παρακαλώ.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Γυρίζουμε στο ραδιοθάλαμο της Αγίας Παρασκευής.

Κύριε Κοσμίδη, τελειώσαμε. Έχουμε πολλά ερωτήματα ακροατών ακόμα και εγώ θα μπορούσα να συζητάω μαζί σας, το λιγότερο μία με δύο ώρες, για όλα αυτά τα θέματα. Αφήσαμε έξω το θέμα της δικαιοσύνης. Έχετε γράψει για τη δικαιοσύνη και γενικότερα για τη λειτουργία του κράτους.

Πάντως, ήθελα να σας ευχαριστήσω που ήρθατε στην εκπομπή μου «Ασκή τα δικαιώματά μου» για να συζητήσουμε με έναν πιο πανοπτικό τρόπο αυτά τα θέματα. Και να πούμε στους ακροατές μας ότι όσες ερωτήσεις δεν μπορέσαμε να απαντήσουμε αυτή την ώρα θα υπάρχουν και στις επόμενες εκπομπές.

Κύριε Κοσμίδη, σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΚΟΣΜΙΑΔΗΣ: Και εγώ σας ευχαριστώ κ. Βασιλόπουλε για τη φιλοξενία.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ και εσάς που μας ακούσατε από όλη την Ελλάδα. Ραντεβού το επόμενο Σάββατο την ίδια πάντα ώρα, 11 η ώρα. Στη ρύθμιση του ήχου ήταν μαζί μας σήμερα ο κ. Κώστας Μουρελάς, στη μουσική επιμέλεια, όπως πάντα, η κ. Ελίνα Φίφα, στη δημοσιογραφική υποστήριξη η κ. Αλέκα Σταυροπούλου και ο κ. Σπύρος Αβελάκης. Γεια σας ραντεβού το επόμενο Σάββατο.